

Özet Bülten

Tarih : 27.03.2020

Sayı : 2020/50

Değerli Müşterimiz;

COVID-19 salgını dolayısıyla ekonomiyi düzenleme ve rahatlatıcı önlemler alınmaya devam etmektedir.

Bu çerçevede meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A- Konu Başlıkları;

- 1- Koronavirüs Salgınından ve Bu Kapsamda Alınan Tedbirlerden Etkilenen Mükellefler İçin Mücbir Sebep Hali İlan Edilmiştir. (518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği)**
- 2- 7226 Sayılı Kanun’la Yargıda Süreler 30.04.2020 Tarihine Kadar (Bu Tarih Dahil) Durdurulmuştur.**
- 3- 7226 Sayılı Kanun’la Konaklama Vergisinin Yürürlük Tarihi 01.01.2021’e Ertelenmiştir.**

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B- Konu Özetleri;

1- Koronavirüs Salgınından ve Bu Kapsamda Alınan Tedbirlerden Etkilenen Mükellefler İçin Mücbir Sebep Hali İlan Edilmiştir. (518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği)

1.1. Genel Olarak Mücbir Sebep Hali ve Yasal Düzenleme;

Hukuki olarak mücbir sebep, “*herhangi bir kimse tarafından alınacak önlemlere karşı, önüne geçilmesi olanaksız, borcun yerine getirilmesine engel, borçlunun iradesi dışında beklenmedik olaylar*” şeklinde tanımlanmaktadır.

Mücbir sebep vergisel ödevlerin de yerine getirilmesini engellediği için 213 sayılı Vergi Usul Kanununda da düzenlenmiştir.

Anılan Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebepler;

- Vergi ödevlerinden herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;

- Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;
- Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;
- Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması,

gibi hallerdir.

Görüldüğü gibi, mücbir sebep halleri maddede verilen örneklerle sınırlı değildir.

Mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde, bu sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez. Bu takdirde, tarh zaman aşımı da işlemeyen süreler kadar uzar. Mücbir sebep sonucunda sürelerin işlememesi için, mücbir sebebin malûm olması veya ilgililer tarafından ispat veya tevsik edilmesi gerekir. (VUK, Md.15/2)

Hazine ve Maliye Bakanlığı, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle, mükellefler için il, ilçe veya bölgeler itibarıyla mücbir sebep hali ilân etmeye ve bu sürede **vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkilidir.** (VUK, Md. 15/3)

Hazine ve Maliye Bakanlığı; mücbir sebep hali ilân edilen yerlerdeki mükelleflerin, bu Kanun kapsamında olup, ödeme süresi afet tarihinden sonraya rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizleri ile bu Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca verecekleri beyannamelere istinaden tahakkuk ettirilen vergilerin ödeme sürelerini, vadelerinin bitim tarihinden itibaren azamî bir yıl süreyle uzatmaya yetkilidir.

Bu yetki; bölge, il, ilçe, mahal ve afetten zarar görenler ile afetten zarar görme derecesi veya vergi türleri itibarıyla farklı süreler tespit etmek suretiyle de kullanılabilir. Bu suretle belli edilen günler verginin vadesi yerine geçer. (VUK, Md.111)

1.2. Mücbir Sebep Hali İlan Edilen Mükellefler;

Hazine ve Maliye Bakanlığı, önceki bölümde belirtilen yetkilere istinaden 24 Mart 2020 tarih ve 31078 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımladığı **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 518)** (Tebliğ) ile Çin Halk Cumhuriyeti’nin Vuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa sürede birçok ülkeye yayılan Koronavirüs (COVID-19) salgınından ve bu kapsamda alınan idari tedbirlerden etkilenen iki grup için mücbir sebep halinin varlığını ilan etmiş ve bu iki grup için hangi vergisel ödevlerin ertelendiğini belirlemiştir.

Tebliğ yayımlandığı tarih olan 24 Mart 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

01.04.2020 ila 30/6/2020 (Bu Tarihler Dâhil) Tarihleri Arasında Mücbir Sebep Halinde Olduğu Kabul Edilen Mükellefler;

-Mükellefler İtibarıyla Kapsam

Hazine ve Maliye Bakanlığınca aşağıdaki mükelleflerin 01.04.2020 ila 30.06.2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir.

- Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan tüm mükellefler,

- Koronavirüs salgınından **doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla;** alışveriş merkezleri dahil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayıncılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükellefler

- **Ana faaliyet alanı itibarıyla** İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükellefler.

1.3. Mücbir Sebep Halinden Faydalanacak Mükellef Grupları;

Yukarıda açıklandığı üzere ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan tüm mükellefler, bu kapsama dahil edilmiştir.

Söz konusu gelir vergisi mükelleflerinin haricinde olup, bu kapsama giren kurumlar vergisi mükellefleri ise Tebliğde detaylı bir şekilde açıklanmamakla birlikte, Gelir İdaresi Başkanlığının web sayfasında 24 Mart 2020 tarihine paylaşılan Duyuru'da bu mükellefler aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

“1. Perakende Ticaret ve Alış Veriş Merkezleri Market, büfe, bakkal, şarküteri, manav, dondurmacı, tuhafiyecilik, kasap, inşaat malzemeleri satışı, küçük ev eşyaları ile beyaz eşya satışı, mobilya satışı, ev tekstili, kitap ve kırtasiye, gazete ve dergi, ayakkabı ve giyim eşyası perakende satışı, oyuncakçı, tıbbi ve ortopedik ürünler, eczane, kuyumcu, çiçekçi, pazarcılar, balıkçılar, pastane ve fırınlar, kişisel bakım ve kozmetik ürünlerinin satışı vb. her türlü ürünün perakende olarak satışına yönelik faaliyetler ile alışveriş merkezleri ve buralarda perakende satış faaliyetinde bulunanlar,

2. Demir Çelik ve Metal Sanayii Demir veya çelik granül ve demir tozu üretilmesi, çelikten/demirden yapılmış tüp, boru, içi boş profiller ve ilgili bağlantı parçalarının imalatı (sıcak çekilmiş veya sıcak haddelenmiş), çelik barların ve içi dolu profillerin soğuk çekme yöntemiyle imalatı, açık profillerin, nervürlü levhaların ve sandviç panellerin soğuk şekillendirme veya katlama yöntemiyle imalatı, çelik tellerin soğuk çekme yöntemiyle imalatı, alüminyum folyo imalatı (alaşımdan olanlar dahil), alüminyum imalatı (işlenmemiş halde), kurşun tabaka, levha, şerit, folyo, kurşun tozu ve pulu imalatı (alaşımdan olanlar dahil), kalay imalatı (işlenmemiş halde), çinko imalatı (işlenmemiş halde) gibi demir, çelik, alüminyum, bakır, kurşun, çinko, kalay imalatı ile bunların imalatçıları tarafından satışı

3. Otomotiv Otomobil, kamyon, kamyonet, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı otobüs, minibüs, midibüs, traktör, motosiklet, römork, karavan gibi tüm motorlu kara taşıtlarının imalatı, toptan ve perakende satışı ile otomotiv yan sanayii
4. Lojistik-Ulaşım Hava, kara, demiryolu, deniz ve her türlü su yolu ile yapılan her türlü şehir içi ve şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı, otoyol, tünel ve köprü işletmeciliği, depolama ve antrepoculuk faaliyetleri, havaalanı yer hizmetleri, havaalanı işletmeciliği, hava, kara, deniz ve demiryolu taşımacılığıyla ilgili kargo ve bagaj yükleme boşaltma hizmetleri gibi her türlü lojistik ve ulaşım hizmetleri
5. Sinema ve Tiyatro Faaliyetleri Tiyatro, opera, bale, sinema, konser gibi her türlü sanatsal faaliyetler
6. Konaklama Otel, motel, pansiyon, tatil köyü gibi konaklama faaliyetleri, tur operatörü ve seyahat acenteliği faaliyetleri, rezervasyon hizmetleri, kaplıca, ilıca, içmeler, spa merkezleri, vb. yerlerin faaliyetleri gibi her türlü konaklama ve buna ilişkin faaliyetler
7. Yiyecek ve İçecek Hizmetleri Lokanta, kafe, kıraathane, kahvehane, çay ocakları, kantinler, ulaşım araçlarında bulunan büfeler gibi her türlü yiyecek ve içeceklerin sunumuna yönelik hizmetler, dönerci, pizzacı, dondurmacı, çorbacı vb.
8. Tekstil ve Konfeksiyon Faaliyetleri Doğal pamuk elyafının imalatı, doğal yün ve tiftik elyafının imalatı, suni ve sentetik elyafların bükülmesi ve iplik haline getirilmesi, kot kumaşı imalatı, pamuklu dokuma kumaş imalatı, keten, rami, kenevir, jüt elyafları ile diğer bitkisel tekstil elyaflarından dokuma kumaş imalatı, havlu, şönil, havlu, pelüş, tırtul ve benzeri ilmeği kesilmemiş dokuma kumaşlar ile tafting kumaş imalatı gibi kumaş ve iplik imalatı, her türlü pamuktan, yünden, tiftikten, elyaftan ve kumaştan mamul ürünlerin imalatı ile giyim ve ev tekstili ürünlerinin imalatı ile satışı gibi her türlü tekstil ve konfeksiyon imalatı ve satışı
9. Etkinlik ve Organizasyon Gösteri, kongre, konferans, ticari fuar ve etkinliklerin organizasyonu ile internet kafe, oyun, düğün ve nikâh salonu, spor merkezleri gibi yerlerde gerçekleştirilen her türlü etkinlik ve organizasyon faaliyetleri ile halkla ilişkiler ve iletişim faaliyetleri
10. Sağlık Hizmetleri İnsan sağlığına yönelik hastane hizmetleri, diyaliz merkezleri, özel hekimlik faaliyetleri, diş hekimliği faaliyetleri, yatılı bakım faaliyetleri, tıbbi laboratuvar hizmetleri gibi sağlık faaliyetleri
11. Mobilya İmalatı Sandalye, koltuk, kanepeler, çekyat, divan, vb. 'leri ile iskeletlerinin imalatı, büro ve mutfak mobilyaları imalatı, yatak imalatı, yatak odası, yemek odası, banyo dolabı, genç ve çocuk odası takımı, gardırop, vestiyer gibi mobilyaların imalatı
12. Madencilik ve Taş Ocakçılığı Taş kömürü, linyit, uranyum, krom, nikel, alüminyum gibi madenlere yönelik faaliyetler ile mermer, granit ve taş ocakçılığı gibi madencilik faaliyetleri
13. İnşaat Bina projelerinin geliştirilmesi, ikamet amaçlı binalar ile ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı, binaların yeniden düzenlenmesi ve yenilenmesi faaliyetleri, yıkım işleri,

ısıtma, havalandırma, soğutma ve iklimlendirme sistemlerinin kurulumu, binaların iç ve dış boyama ve işleri, duvar ve yer kaplama gibi bina inşaatı ile özel inşaat faaliyetleri

14. Endüstriyel Mutfak Ekipmanları Demir, çelik, alüminyum ve bakırdan sofraya ve mutfak eşyalarının imalatı gibi endüstriyel mutfak ekipmanlarının imalatı

15. Araç Kiralama Motorlu kara taşıtlarının ve arabaların kiralanması

16. Basılı Yayın ve Matbaacılık Ders ve çocuk kitaplarının, gazetelerin, dergi ve süreli yayınların yayımı gibi basılı yayın hizmetleri, gazetelerin, dergilerin ve süreli yayınların basım hizmetleri ve ciltçilik gibi hizmetler”

1.4. Ana Faaliyet Alanı Nasıl Tespit Edilecektir;

Yukarıda belirtilen ana faaliyet alanlarının tespit edilmesinde, Tebliğin yayımı tarihi itibarıyla vergi dairesi kayıtlarındaki **ana faaliyet kodu** dikkate alınacaktır.

Mükellefin vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu itibarıyla yukarıda belirtilen sektörler arasında bulunmamasına rağmen ana faaliyet alanı olarak bu sektörlerden herhangi birisinde **fiilen iştiğal ettiğini ispat ve tevsik edilmesi halinde**, fiilen iştiğal edilen **ana faaliyet alanına itibar edilecektir.**

Mükellefin vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu itibarıyla kapsama girdiği halde mükellef hâlihazırda fiilen bu faaliyetle iştiğal etmiyorsa, vergilendirmede gerçek durumun esas olması nedeniyle Tebliğ ile belirlenen mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmaması gerekir.

1.5. Bu Mükelleflerin Yerine Getiremeyeceği Kabul Edilen (Bir Başka Deyişle Ertelenen) Vergisel Ödevleri;

Yukarıda mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen üç grup mükelleflerle ilgili olarak, vergisel tüm ödevler değil, sadece aşağıda belirtilen kapsama girenlerin yerine getirilemeyeceği kabul edilmiştir.

518 no.lu Tebliğ ile,

a) 27.04.2020 tarihine kadar verilmesi gereken Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve Katma Değer Vergisi Beyannameleri ile 30.04.2020 tarihine kadar verilmesi gereken “Form BaBs” bildirimlerinin verilme ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları”nın yüklenme sürelerinin 27.07.2020 Pazartesi, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin 27.10.2020 Salı,

b) 27.05.2020 tarihine kadar verilmesi gereken Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve Katma Değer Vergisi Beyannameleri ile 01.06.2020 tarihine kadar verilmesi gereken “Form BaBs” bildirimlerinin verilme ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede

Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “*Elektronik Defter Beratları*”nın yüklenme sürelerinin 27.07.2020 Pazartesi, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin 27.11.2020 Cuma,

c) 26.06.2020 tarihine kadar verilmesi gereken Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve Katma Değer Vergisi Beyannameleri ile 30.06.2020 tarihine kadar verilmesi gereken “Form Ba-Bs” bildirimlerinin verilme ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “*Elektronik Defter Beratları*”nın yüklenme sürelerinin 27.07.2020 Pazartesi, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin 28.12.2020 Pazartesi, günü sonuna kadar uzatılması uygun bulunmuştur.

Özetle kapsama giren mükellefler için Mart, Nisan ve Mayıs /2020 dönemlerine ait muhtasar ve KDV beyannamelerinin verilme süresi 27 Temmuz 2020 günü sonuna uzatılmış olup, bu beyannameler üzerinden tahakkuk ettirilecek vergilerin ödeme süreleri ise altışar ay uzatılarak, sırasıyla Ekim, Kasım ve Aralık ayları olarak belirlenmiştir.

Bu dönemlere ait diğer beyannameler (geçici vergi, damga vs.) ise eğer herhangi bir düzenleme yapılmazsa, normal sürelerinde verilecek ve normal vadelerinde ödenecektir.

Bilindiği gibi, 23 Mart 2020 tarihli ve 126 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile sadece koronavirüsten etkilenen mükellefler değil tüm mükellefler için genel olarak;

- 26 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken Katma Değer Vergisi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 24 Nisan 2020 Cuma günü sonuna kadar,

- 31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2020/Şubat dönemine ilişkin “*Form Ba*” ve “*Form Bs*” bildirimlerinin verilme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar,

- 31 Mart 2020 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “*Elektronik Defter Beratları*”nın yüklenme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.

Bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak 518 no.lu Tebliğ’de herhangi bir yetki kullanılmamış olduğundan, mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükellefler dahil tüm mükelleflerce söz konusu yükümlülüklerin belirlenen yeni süreler içinde yerine getirilmesi zorunludur.

1.6. 22.03.2020 ila Sokağa Çıkma Yasağının Sona Ereceği Tarih (Bu Tarihler Dâhil) Arasında Mücbir Sebep Halinde Olduğu Kabul Edilen Mükellefler;

-Mükellefler İtibariyle Kapsam

Bilindiği gibi İçişleri Bakanlığınca, **65 yaş ve üzeri ile bağışıklık** sistemi düşük, ve kronik akciğer hastalığı, astım, KOAH, kalp/damar hastalığı, böbrek, hipertansiyon ve karaciğer hastalığı olanlar ile bağışıklık sistemini bozan ilaçları kullanan vatandaşların 21 Mart saat 24.00'den sonra ikametlerinden dışarı çıkmaları, açık alanlarda, parklarda dolaşmaları ve toplu ulaşım araçları ile seyahat etmeleri sınırlandırılarak sokağa çıkmaları yasaklanmıştır.

518 no.lu Tebliğ ile aşağıdaki mükellefler için mücbir sebep halinin bulunduğu kabul edilmiştir.

- İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükellefler,

- İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren meslek mensupları (SMMM ve YMM'ler) ile beyanname ve bildirimleri bu meslek mensuplarınca verilen mükellefler.

-Bu Mükellefler İçin Mücbir Sebep Süresi

Tebliğ ile; İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler **uyarınca 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması** nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren **mükellefler ve meslek mensupları ile beyanname/bildirimleri bu meslek mensuplarınca verilenlerin** 22.03.2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında **mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuştur.**

Sokağa çıkma yasağının, **30.06.2020 tarihinden önce sona ermesi halinde**, sokağa çıkma yasağı sona erinceye kadar mücbir sebep kapsamında olduğu kabul edilen mükelleflerin, 01.04.2020 ile 30.06.2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükellef ve **sektöre dahil olup olmadığına bakılacaktır.**

Eğer söz konusu kapsama dahil bir mükellef ise, sokağa çıkma yasağının sona erme tarihinden itibaren söz konusu madde kapsamında 30.06.2020 tarihi kadar kapsama alınan yükümlükler ile sınırlı olarak ilgili madde kapsamında mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılacaktır.

- Bu Mükelleflerin Yerine Getiremeyeceği Kabul Edilen (Bir Başka Deyişle Ertelenen) Vergisel Ödevleri:

Tebliğde özel bir belirleme yapılmadığı için, genel hükümler gereğince 22.03.2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin **mücbir sebep süresi içinde yapılması gereken tüm vergisel ödevleri ertelenmiş bulunmaktadır.**

Bu nedenledir ki, Şubat dönemine ait olup, 22 Mart tarihinden itibaren verilmesi gereken tüm KDV beyannameleri, muhtasar (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil), damga, ÖTV vs. tüm beyannamelerin verilmesi ve dolayısıyla söz konusu beyannamelere konu vergilerin ödemeleri ertelenmiştir.

Bu kapsamda, 17 Mart 2020 tarihli ve 125 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile tüm mükellefler için genel olarak, verilme ve tahakkuk edecek verginin ödeme süresi 30 Nisan 2020 tarihine kadar uzatılan 2019 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin bu kapsamdaki mükellefler bakımından verilme ve ödeme süresi, sokağa çıkma yasağının 30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla devam etmesi halinde, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzayacaktır.

- Bu Mükelleflerin Ertelenen Yükümlülüklerinin Yerine Getirilme Tarihi

22.03.2020 ila sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin mücbir sebep süresi boyunca verilemeyen beyanname/bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son günün, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılmıştır.

Mücbir sebep süresi içinde verilmesi zorunlu olmadığı halde verilen beyannameler üzerinden tahakkuk ettirilecek vergilerin de ödeme süresi bu tarihe kadar uzatılmış bulunmaktadır. Başka bir ifade ile bu beyannamelerin verilmesi gerekçe gösterilerek söz konusu vergilerin ödenmesi talep edilemez.

-Bu Mükelleflerin Ertelenen Durumlarının Tevsiki

65 yaş ve üstünde olunması nedeniyle beyanname/bildirim verme ve ödeme sürelerinin uzatılması, vergi dairelerince yapılacak tespitlere istinaden re'sen gerçekleştirilecek olup, bu kapsamdaki süre uzatımına ilişkin herhangi bir başvuru yapılmasına gerek yoktur.

Kronik rahatsızlık nedeniyle beyanname/bildirim verme ve ödeme sürelerinin uzatılması için bu rahatsızlığın sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edilmesi şarttır.

Bu kapsamdaki süre uzatımı işlemi, mükellefin kronik rahatsızlığı bulunduğu dair beyanını içeren İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden vereceği yazılı başvurusuna istinaden yapılacak olup, sağlık kuruluşundan alınan belgelerin sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 30 gün içerisinde bağlı bulunulan vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.

1.7. Diğer Hususlar,

Sosyal güvenlik mevzuatı gereğince sigortalıların mücbir sebep dönemine ilişkin prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile bildirilmesinin zorunlu olması durumunda mücbir sebep, bu beyannamelerin yalnızca vergi kesintilerine (gelir & kurumlar vergisi kesintilerine) ilişkin kısmının beyan ve ödeme sürelerinin ertelenmesi için geçerli olacaktır.

Dolayısıyla, aksi bir düzenleme yapılmadığı sürece, mücbir sebep kapsamına alınan mükelleflerin sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca hesaplanan primlerinin, kanuni süresi içerisinde beyanı ve ödenmesi gerekmektedir. Belirtmek isteriz ki, aksi bir düzenleme yapılmadığı sürece söz konusu yükümlülük, prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini Muhtasar

ve Prim Hizmet Beyannamesi ile beyan eden mücbir sebep kapsamındaki mükellefler için de geçerlidir.

1.8. Mücbir Sebep Hali İlan Edilmeyen Diğer Sektörlerde Faaliyet Gösteren Kurumların Mücbir Sebep Durumuna Düşmesi Halinde Yapılması Gerekenler;

Yukarıda belirttiğimiz üzere VUK'nun 13. Maddesinde mücbir sebep halleri belirlenmiş, 15. Maddesinde ise Bakanlığa mücbir sebep halini belli bölgeler, sektörler vb. olarak belirleme yetkisi verilmiştir.

Bakanlık da 518 no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Koronavirüs nedeniyle mücbir sebep ilan edilen sektörleri ve ertelenen vergisel ödevleri belirlemiştir.

Ancak **Bakanlıkça belirlenmeyen sektörlerde** çalışıp da mücbir sebep haline düşen ve bu sebeple vergisel ödevlerini yerine getiremeyen mükelleflerin olması da çok mümkündür.

Örneğin; muhasebe kadrosu hastalığa yakalanmış mükellefler, işyeri karantinaya alındığından giriş-çıkış imkânı olmadığı için muhasebe belgelerine ulaşamayan mükellefler gibi mükelleflerin bu süreler boyunca beyanname doldurma imkânlarının bulunmaması muhtemeldir.

Bu durumda olan mükelleflerin durumlarını tevsik eden belgelerle vergi dairelerine başvurarak mücbir sebep süresince beyanname veremeyeceklerini bildirmelerinin mümkün ve gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Zira yukarıda belirtilen düzenlemeye göre mücbir sebep halleri belli olup, bu durumun muhakkak Bakanlıkça belirlenmesi ve ilan edilmesi gerekmez. Durumunu tevsik edebilen mükellefler için mücbir sebep hali geçerli sayılmalıdır.

Diğer yandan bu dönemde yaşanan tahsilat sıkıntısı nedeniyle vergi borçlarını ödeyemeyen mükelleflerin durumunu karşılayan bir düzenleme maalesef bulunmamaktadır.

Bu durumda olan mükelleflerin 6183 sayılı Kanununun 48. Maddesi kapsamında tecil talep etmeleri mümkündür. Vergi idaresinin de bu dönemde bu tür haklı talepleri karşılaması gerekir.

1.9. Mücbir Sebebin Özel Sözleşmelere Etkisi;

Bu Özet Bültenimizde Hazine ve Maliye Bakanlığınca ilan edilen mücbir sebebin vergisel etkileri açıklanmış olup, koronavirüs salgınının ve alınan tedbirlerin özel sözleşmelere etkilerine temas edilmemiştir.

Zaten bu konuda genel bir değerlendirme yapmanın hatalı olduğuna, her sözleşmenin kendi özel şartlarına ve sözleşmeye bağlı edimlerin mücbir sebep halinden nasıl etkilendiğine bağlı olarak ayrı ayrı incelenmesi gerektiğine işaret etmek isteriz.

1.10. Mücbir Sebep Takvimi;

Özet Bültenimizde yapılan açıklamalar çerçevesinde Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs dönemlerine ait bazı yükümlülüklerle ilişkin eski ve yeni beyan/bildirim ve ödeme tarihilerini gösteren “*Mücbir Sebep Takvimi*” ekte bilgilerinize sunulmuştur.

2- 7226 Sayılı Kanun’la Yargıda Süreler 30.04.2020 Tarihine Kadar (Bu Tarih Dahil) Durdurulmuştur.

TBMM Genel Kurulu tarafından kabul edilen 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**” 26.03.2020 tarih ve 31080 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Kanuna eklenen “*Geçici Madde 1*” ile *yargıda yasal süreler 30 Nisan 2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) durdurulmuştur*. Söz konusu madde Kanunun yayımı tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

COVID-19 (koronavirüs) salgın hastalığı dolayısıyla yargı alanında hak kayıplarının önlenmesine yönelik olarak yapılan düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

2.1. Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler;

- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler,

- Bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13.03.2020 (bu tarih dâhil) tarihinden 30.04.2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) durmuştur.

Bu kapsamda tüm vergi davaları ve ödeme emirlerine açılacak dava süreleri de belirtilen tarih aralığında durmuş bulunmaktadır.

2.2. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler **22.03.2020 (bu tarih dâhil) tarihinden 30.04.2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) durmuştur.**

Hatırlanacağı üzere;

- 22.03.2020 tarih ve 31076 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2279 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile söz konusu Karar’ın yürürlüğe girdiği 22.03.2020 tarihten itibaren 30.04.2020 tarihine kadar,

- **Nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç** olmak üzere,

- Yurt genelinde yürütülmekte olan tüm icra ve iflas takiplerinin durdurulmasına ve bu çerçevede taraf ve takip işlemlerinin yapılmamasına,

- Yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınmamasına ve ihtiyati haciz kararlarının icra ve infaz edilmemesine,
karar verilmişti.

2.3. Kanunda durması kararlaştırılan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlar. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılır.

Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini altı ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilir ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilir. Bu kararlar Resmî Gazete’de yayımlanır.

2.4. Aşağıdaki **süreler durmaya ilişkin maddenin kapsamı dışında** tutulmuştur. Başka bir ifade ile bu süreler işlemeye devam edecektir.

a) Suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri,

b) 5271 sayılı Kanunda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler,

c) 6100 sayılı Kanunda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler.

2.5. 2004 sayılı İcra İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlar kapsamında;

a) İcra ve iflas daireleri tarafından mal veya haklara ilişkin olarak ilan edilmiş olan satış gününün durma süresi içinde kalması halinde, bu mal veya haklar için durma süresinden sonra yeni bir talep aranmaksızın icra ve iflas dairelerince satış günü verilir. Bu durumda satış ilanı sadece elektronik ortamda yapılır ve ilan için ücret alınmaz,

b) Durma süresi içinde rızaen yapılan ödemeler kabul edilir ve taraflardan biri, diğer tarafın lehine olan işlemlerin yapılmasını talep edebilir,

c) Konkordato mühletinin alacaklı ve borçlu bakımından sonuçları, durma süresince devam eder,

d) İcra ve iflas hizmetlerinin aksamaması için gerekli olan diğer tedbirler alınır.

2.6. Durma süresince duruşmaların ve müzakerelerin ertelenmesi de dâhil olmak üzere alınması gereken diğer tüm tedbirler ile buna ilişkin usul ve esasları;

a) Yargıtay ve Danıştay bakımından ilgili Başkanlar Kurulu,

b) İlk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri bakımından Hâkimler ve Savcılar Kurulu,

c) Adalet hizmetleri bakımından Adalet Bakanlığı belirler.

3- 7226 Sayılı Kanun’la Konaklama Vergisinin Yürürlük Tarihi 01.01.2021’e Ertelenmiştir.

Bilindiği üzere; 07.12.2019 tarih ve 30971 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “**7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**” ile 01.04.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere **Konaklama Vergisi** ihdas edilmiştir.

TBMM Genel Kurulu tarafından kabul edilen 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**” 26.03.2020 tarih ve 31080 (Mukerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

7226 sayılı Kanun’un yayımı tarihinde yürürlüğe giren 51’inci maddesi ile 7194 sayılı Kanunda yapılan ibare değişikliği ile **Konaklama Vergisi’nin yürürlük tarihi 01.01.2021 tarihi olarak değiştirilmiştir. Konaklama Vergisi bu tarihten itibaren %2 olarak uygulanacaktır.**

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

EK: Mücbir Sebep Takvimi